

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Iosephi Speranzæ, Congregationis Oratorii Fanensis
Presbyteri, Scripturæ Selectæ**

Speranza, Giuseppe

Coloniæ Agrippinæ, 1659

58. De Orationibus jaculatoriis, quibus facilè simul, & fructuosè in Dei
præsentia esse possumus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-44265

Semper respicit in faciem Christi sui. Quod si aliquando ob proximum discedit ad Deum ut fulgur revertitur: si in hisce terrenis negotiis aliquando accidit, ut ad terram declinet oculos, mox erigit ad montem, uide veniat auxilium, mox figit in Deum, sicque coram Deo quicquid facit, recte facit.

Deum presentem semper habentes sunt Angeli.

¶ Qui stant semper in Dei presentia, sunt Angeli, aut homines angelici. Angeli stant semper in Dei presentia. Angeli eorum semper vident faciem Patris mei, qui in Cælis est, qui licet mittantur ad hominum custodiam, à divinâ tamen presentia nunquam discedunt: ambulant (ut nostro more loquamur) cum homine, stant, manducant, tractant negotia, sed semper sunt in divina presentia. Ego sum Raphaël, dixit idem ad Tobiam, unus ex septem, qui astamus ante Dominum, idque agebat post omnia itinera, post peracta negotia, post acceptam à Gabelo pecuniam, &c. q. d. In omnibus itineribus, ac negotiis item astabam ante Dominum, non ideo Dei visione carebam. Sic ad Zachariam Gabriel: Ego sum Gabriel, qui asto ante Dominum. Unde colligitur, huic exercitio deditos non solum Angelos, sed etiam Seraphinos esse, & per consequens homines inchoative beatos.

Tob. 12

Luc. 1.

Immo & Seraphini, usque inchoate beati.

Visio est tota merces. Ut beatitudo perfecta in patria consistit in visione divinæ faciei, sic nunc inchoativa per fidem consistit in hoc divino intuitu, &c. Gloss. ordinaria ad illud 3. Reg. Vivit Dominus Deus Israel, in cuius conspectu sto. In conspectu, inquit, Domini stat justus modo, stabit & in futuro. Hæc enim per fidem, & amorem divina presentia artha est felicissima, ac beatissima illius presentia, qua Angeli, & justi sunt beati. Semper Dei meminervis (inquit S. Ephrem) & Cælum mens tua evadet. Sic & D. Bonavent. Cum summa beatitudo, & gloria consistat in jugi visione Dei, huiusmodi beatitudinis imitatio est jugis memoria Dei.

3. Reg. 17. Gl. ord. ibid. Presentia Dei per fidem est artha presentia per speciem.

Ephrem ser. de patientia. Bonav. l. 2. de proces. relig. c. 20.

3. Reg. 10. Ephef. 2.

His, qui nunc semper sunt in divina presentia, multo melius illud quadrat, quod olim Regina illa de aulicis Salomonis obstupescens dixit: Beati viri tui, &

beati servi tui, qui sunt coram te semper. Hi sunt cirves Sanctorum, & domestici Dei, non quidem extra muros, sed à cubiculis secretioribus: Angelorum, videlicet, conservi, Seraphinorum astantium, penè dixerim, æmuli.

¶ Ut Seraphini fuerunt illi primi, in quibus Henoch, qui toto vitæ tempore ambulavit cum Deo. O nos miseros, qui nec per horam possumus esse in Dei presentia! Et Noë, cui Dominus: Ingredere tu, & omnis domus tua in arcam, te enim vidi justum coram me in generatione hac. q. d. Noë justus ex qua coram me solus ambulat (ut ibidem ponderat Chrysof.) ideo te solum video justum. Videbat proculdubio alios justos, sed justos ante homines, hypocritas: sed hic amator Dei ante Deum justus erat, qui ideo justus, quia ante Deum. Hic certe nec passum efferebatur, nisi ante Deum, &c. Moyses in invisibilem tanquam videns sustinuit, hoc est, Deum, quem non videbat, quia invisibilis est, ita sustinebat, ac si iphs oculis videret. Syriac. Spem habuit, semper cogitac si vidisset Deum invisibilem, &c. Sic semper hi Seraphini ardentes adstabant ante Dominum, cogitatione nimirum, & amore, actibus intellectus, voluntatis, quibus quasi alis volabant, &c. Incipiamus igitur modò esse in Dei presentia, ut in eadem simus, & in futuro, &c.

Gen. 5.

Gen. 7.

presentia Dei.

Heb. 11.

Moyse presentem Deum

Syriac.

De Orationibus jaculatoriis, quibus facile, simul & fructuose in Dei presentia esse possumus.

PUNCTVM LVIII.

Conservat sese homo admodum fructuosè in Dei presentia quibusdam affectuosis aspirationibus in Deum, eâ promptitudine, facilitate, ac frequentia è corde eductis, quâ aspirat, vel respirat omnis spiritus. Chrysof. Omnis respiratio laudet Dominum. His alluetus David: Os meum aperui, & attraxi spiritum. Arrenda. ibid.

Presentiam Dei habere

per facile.

Phil. 150.

Psal. 118.

Arrenda. ibid.

sum. Alius: *Os meum aperui, & respiravi, A* vel *auxi spiritum.* Utraque lectio conveniens, & ponderanda: & in primâ notanda facilitas; in secunda meritum: facillimo etenim hoc exercitio spiritus, charitas, ac fervor multum augetur.

His adeo assuetus, ut non solum die, sed nocte etiam, mor experrectus aliquid è psalmis in Deum aspiraret: *Et meditatus sum nocte cum corde meo, & exercitabar, B* etc. D. Hieron. ex Hebr. *Et recordabar psalmorum meorum in nocte, cum corde meo loquebar, &c.*

Idem: *Apud me oratio Deo vita mea.* Hoc est: quando volo, omni tempore, quacunq; hora ad Deum aspirare possum. Pagnin. *Mecum est oratio Deo vita mea, hoc est, hæc orationeulas semper ad manus habeo, &c.*

Vel in mediis negotiis, in mediis ministeriis ad Deum mentem levare possumus, & corde, si non ore, dicere: Domine, adjuva me, &c. *Diligam te, Domine, C* etc. vel quid simile. Satagebat Martha circa frequens ministerium, sed ut vel per transitum, & fugiens novit occasiones capere duobus verbis alloquendi Dominum! Opinandum non est, hujusmodi mulieribus, quæ operibus præerant, defuisse, qui opem ferrent, ac laboribus domesticis levarent; & propterea Martham Magdalenæ non indiguit auxilio, nec malo hinc creta conquesta est de sorore, sed sanctâ in sanctis exercitiis usa est arte, qua omnes pariter occupati uti possunt, ac debent, nimirum cum Christo loqui, ut poterat. *Domine, non est, &c.* Non omnes diu esse possunt ad pedes Domini, sed saltem in suis occupationibus aliquid breviter ad Deum loquantur. Sic egit Martha: Ut potuit, ut ei per occupationem licuit, Christum alloquuta est. Sic, sic agere debemus: nec est, quodd ipsi nosmetipsos purgemus: quia si prolixius orare non possumus, breviter saltem possumus, ac valemus. Quod & notat Gregor. ad illa verba, *Quæ fecit, & ait. Quo profecto exemplo inquit, instrui, ut qui Fratibus ministeria exhibemus, si per moram federe ad Redemptoris pedes non possumus, per aliquantulam moram*

Redemptori assistere debeamus. Sed bene ei assistimus, si transeundo, & serviendo videamus: quid est enim, transeundo Dominum cernere, nisi in omni nostro bono opere ad ipsum cordis dirigere intentionem? Transimus enim, quando huc, illuc discurrendo in membris suis Domino ministramus: sed transeundo Dominum cernimus, si per omne, quod agimus, præsentem nobis ipsum, cui placere cupimus, contemplanur.

Nunquid iterum excidit memoria illud sanctorum animalium euntium, & revertentium in similitudinem fulguris coruscantis? Sic, sic, qui ex officio ad aliorum curam tenentur, à filiis, & proximis ad Deum, à Deo ad filios, & proximos, ut fulgura, &c. *Nunquid mittes fulgura, & ibunt, & revertentia dicent, Adsumus? Ut bene hæc orationes, vel potius eos, qui hisce orationibus sunt dediti, fulgura dicit? Fulgura nimirum per velocitatem, quâ è mediis familiarum, ac negotiorum curis ad Deum volant, & ad Deum spirando dicunt, Adsumus. Domine, adjuva me, commendo tibi negotia mea, ne permittas per ea me à te separari. Rursum eni redeo ad negotia, ad familiam: Adjuva me. Domine, &c. Fulgura quidem sunt hujusmodi affectus, aut sagittæ potentis acutæ, & ut inquit D. August. raprim ad Deum jaculatæ. Fortis est, ut mors, dilectio, dura, sicut Infernus, epist. ad Pro-amulatio. Lampades ejus, lampades ignis, &c. Septuag. Sagitta, vel ala, vel volatilia ejus, Cant. 8. Volatilia ignis flamma ejus. Pagnin. Pruna ejus, pruna ignis flamma vehementissima. Pagnin. Symmac. Impetus ejus, imperus ignis. Vatab. Cujus carbonis sunt igniti à flamma Dei. Psal. 101.*

Respexit in orationem humilium Alii: Alii. In orationem suspirantis, aut excitantis, nimirum se ad orationem.

De his i. Regum: *Sagitta Ionathæ nunquam rediit retrorsum. Ionathas interpretatur Domini donum, per quod præcipue intelligitur oratio. Sagitta orationis est oratio jaculatoria, quæ nunquam rediit retrorsum, sed statim in cor Dei directa, eum taliter vulnerat charitate, ut dicat: Vulnerasti cor meum, soror mea sponsa, vulnerasti*

Ezech. 1.

Job 38. Orationibus jaculatoriis assueti sum fulgura.

D. August. epist. ad Pro-amulatio. Lampades ejus, lampades ignis, &c. Septuag. Sagitta, vel ala, vel volatilia ejus, Cant. 8. Volatilia ignis flamma ejus. Pagnin. Pruna ejus, pruna ignis flamma vehementissima. Pagnin. Symmac. Impetus ejus, imperus ignis. Vatab. Cujus carbonis sunt igniti à flamma Dei. Psal. 101.

2 Reg. 1. Hebr. Oratio jaculatoria est spiculum.

Cant. 4.

Pf. 76.

D. Hieron. ex Hebr.

Psal. 41.

Pagnin.

Martha de sorore querula industria.

Luc. 10.

D. Greg. in 1. Reg.

nerasti cor meum in uno oculorum tuorum, A
&c.

Cam. 7.

Collum tuum (symbolum orationis) sicut turris David, &c. Millo elypei pendunt ex ea, omnis armatura fortium, Pagnin. Omnes pharetra fortium. Sept. Omnia jacula potentum.

Pagnin. Sept.

Jaculatoriæ dictæ sunt hujusmodi orationes, quæ vi amoris jaciuntur in Deum. D. August. ad Probam. Dieuntur fratres in Ægypto crebras quidem habere orationes, sed eas tam brevissimas, & raptim quodammodo jaculatas, &c. dum sportulas texebant, dum manibus laborabāt, &c. nam ex jaculis hujusmodi jaciebant: Diligam te, Domine, fortitudo mea, &c. Hæc eadem jacula, & nos manu linguæ, vel cordis jacere possumus, quocunque loco, in quocunque negotio, quocunque hora.

D. Aug. ad Probam.

Sancta illa mulier in Evangelio, ut notat Beda, benè dicitur è medio turbarum extollere vocem, cum ait: Beatus venter, qui te portavit. Et nos ad imitationem hujus extollamus, si non vocem, mentem de medio curarum: & sæpè ad Virginem, ad Sanctos, ad Deum, ad Christum aliquid, ut possumus, dicamus: Beatus venter, &c. O Virgo, &c. O Mater, O Christe, O Redemptor, &c.

Luc. II.

D. Chrysof. Orationes nostras horas diei exaquent.

Chrysof. Singulis horis unam precationem offeramus Deo, ut orandi cultus diei cursum æquet, &c. Non sinamus elabi horam, in qua mentem non extollamus.

Psal. 105. Hieron.

Omnis spiritus laudet Dominum. Hier. Omnis respiratio laudet Dominum.

Orationes jaculatoriæ sunt absq; distractione.

Sunt qui plurimum conqueruntur de cordis evagatione, in oratione, quippe qui longius immorari non possunt. Hujusmodi orationum jaculatoriæ non habent distractionem, ideo illis tam assidue utebantur servi Dei, ne illa vigilans, & exacta intentio, ut subdit eadem epistola August. quæ tamen necessaria est oranti, per productiores moras hebetaretur. Hæc veniunt ex corde: & quia breves, non sunt distractæ; & ideo plurimum proficiunt, ac meritoria.

Ideo valde meritoria.

Ierem. 2.

In desiderio anima sua attraxit ventum amoris sui. Suspirium, quod à corde exit.

est ceu velocissima sagitta, quæ ab arcu desiderii in Deum dirigitur. De hac subditur: Nullus avertet eam.

Si direxerit ad eum cor suum, spiritum illius, Tob 34. Et statum ad se trahet. Dei statum ad se trahit, qui sæpè ad eum cor dirigit, &c.

Tibi dixit cor meum, exquisivit te facies mea, faciem tuam, Domine, requiram. Symm. Tibi locutum est cor meum, quasivit te facies mea. Sic, sic, ubi lingua orare non possumus, corde oremus.

His homo fit multum interior, nam semper sibi Deum presentem exhibet, seque ipsum templum facit, in quod ubique cum Deo amatorie loquitur. Jacob. Habitabat in tabernaculis. Heb. Habitabat domus; in Domo, scilicet orationis, in recollectione cordis, &c.

Psal. 16. Symmach.

Gen. 25. Hebr.

Chrysof. ad Populum Antiochenum homil. 79. Ne mihi quis dicat, quod nequit homo secularis foro affixus continuo per diem orare, & concurrere ad Ecclesiam, potest enim, & quam facillime affixus tribunali, & ante fores constitutus orare. Et hoc fecere multi frequenter, & intus clamante Magistratu, comminante, contendente, furente, præforibus stantes si, no muniti, & pauca verba per cogitationem orantes, ingressi, mutaverunt eum, atque mitigaverunt, & mirem ex fero reddiderunt, & neque à loco, neque à tempore, neque à clamore quicquam ab hac oratione impediti sunt. Nec enim tam voce opus est, quam cogitatione; neq; tam manuum extensione, quam animi intensione, neque figurâ, sed intellectu.

Chryf.

Orationes jaculatorias fundere quis ubiq; potest.

Samuelis mater Anna, non quod claram, & magnam edidit vocem, propter hoc audita fuit, sed quoniam multum in corde intus clamabat. Ait enim Textus: Vox penitus non audiebatur, & tamen exaudivit eam Deus. Ne igitur nos excusemus, dicentes, quia non esset facile quempiam orare implicitum curis, secularibusque negotiis, prope se non inveniensem Domum oratoriam: nam ubicunque sis, potes altare tuum constitueri; nihil enim prohibet locus, neque impedit tempus. Verum licet genua non flectas, neque percutias pectus, neque in

1. Reg. 1.

caelum

caelum manus extendas, si mentem tantum ferventem exhibeas, orationis perfectionem consummaveris. Licet enim & forum petentem, & ambulantem prolixas facere orationes: licet & in officina sedentem, licet ementi, & seruo, & coquo astanti, cum ad Ecclesiam ire non poterit, orationes facere prolixas: non enim locum Deus veretur, sed unum exquirat, fervidam mentem.

A Dixit tibi. Quod nihil est aliud, inquit S. August. quam illud: *Semper laus ejus in ore meo.* Septenarius est numerus plenitudinis, ait Geneb. hoc est, *saepissime te laudavi: ferè etenim perpetuam mentis unionem habebat, &c.* hisque orationibus jaculatoriis eam conservabat &c.

Aug. l. 3. de Doct. Christ. Geneb. ibid. Oratio Davidis perpetua.

B Paulus non in Oratorio, sed in carcere supinus jacens, neque flectens genua, non enim sinebat lignum, quo pedibus vincitus tenebatur, quia cum studio jacens oravit, carcerem concussit, &c.

C Haec sunt propriae infirmorum orationes, quae infirmum non gravant. Omnes queruntur cum Iob, quod orationem longam ob infirmitatem facere nequeant. In amaritudinibus moratur oculus meus. Sept. Preces adhibeo cum labore. hoc est, nequeo longam facere orationem. Sic Ezechias infirmus: *Domine, vim patior.* Hebr. *Infirmus vim facit mihi, quiescere fac me, quid loquar?* q. d. Morbus aded me excruciat, ut loqui non possim: Tamen *Sicut pullus hirundinis, sic clamabo.* Hebr. *Sicut grus, & hirundo.* Chald. *Sicut hirundo capta garrat.* Aquila, & Symmac. *Sicut equus clausus hinnit.* q. d. Non possum ob aggritudinem aliud facere, quam collum elongare, illa elongatio sit oratio. In hoc titulo ob vim doloris huc, illucque agitator, velut hirundo capta quærens effugium, quivis motus membrorum sit oratio. Aded me morbus excruciat, ut me veluti cogitat hinnire, hoc sit oratio. *Sicut grus, sicut hirundo, sicut equus, sic clamabo, meditor ut columba, quæ gemitum habet pro cantu, quæ oculos tam saepè ad caelum tollit.* Hebr. *Gemebam, ut columba.* Elevati sunt oculi mei suspicientes in excelsum. D. Hieron. Hoc est, à Deo solo, qui poterat subvenire, elevatis in altum oculis, auxilium præstolabar. Elevatio igitur oculorum, elevatio mentis, sit infirmorum oratio.

Orationes jaculatoria propria infirmorum. Tob. 17. Sept. Isa. 38. Hebr. Hebr. Chald. Aquila. Symmach.

D Ezechias non stans rectus, neque genua flectens, sed supinus propter aggritudinem lecto recubans, cum ad parietem se ipsum convertisset, quoniam Deum ferventer invocavit, prolatam revocavit sententiam, & ad pristinam valetudinem rediit. Ionas in ventre ceti, & Iob in stercore, &c. Vbi que sis, ora. Templum tu ipse es. Mare erat ante Hebraeos, & post terga instabant Aegyptij, & medius Moyses, nihil loquens, multa cum angustia orans, & ait illi Deus: *Quid elamas ad me?* Tu igitur, cum ingruerit tentatio, ad Deum confuge, invoca Deum: nunquid enim Deus homo perus est, ut locum petas? Deus enim semper propè est. Sive igitur in foro sis, sive in via, sive in mari, sive in diversorio, sive in officina, sive ubique sis, Deum invocato, &c. Ponderat illud S. Ephrem: *In omni loco dominationis ejus benedic, &c.* Pl. 102. *In omni loco, &c.* Nyssenus: *Venter ipse ceti in concameratum quietis cubiculum, orationis efficaciam, mutatus est.*

E Orationes jaculatoriae fuerunt orationes infirmi Ezechiae aded efficaces, ut eum ex portis mortis (sicut ait S. Ephrem) ad vitam reduxerint. Quacunque ætate, quocunque loco, vel in lecto orandum. In Genes. *Jacob adoravit ad lectuli caput.* Sanctus, & Deo deditur vir, ait ibidem Rupert. oppressus senectute sic habebat lectulam positam, ut ipse jacentis habitus absque difficultate ullâ ad orationem esset paratus. *Ad lectuli caput.* Hoc est, inquit Mariana

D. Hieron.

AA. 6. Orare ubi vis licere, exemplis offensum.

Isa. 38.

Ion. 2. Iob 1.

Exod. 14.

D. August. Oratorium ex toto mundo Christus effecit.

1. Tim. 2.

Psal. 118.

D August. serm. 150. in Parase. de Cruce, & latrone: Iudaïs, inquit, Deus præcepit in uno loco offerre sacrificia, quoniam imunda erat tunc universa terra fumo ararum, & nidore bustorum, cætorumque conquinatorum: Nobis verd jam, quoniam Christus adveniens expiavit universam terram, omnis locus Oratorium factus est. & ideo Apostolus præcepit 1. Tim. 2. *Volo viros orare in omni loco.*

David est Rex: *Septies in die laudem speranza Scriptura selecta.*

D d riana

Mariana
ibid.
Alii.
Corn. à Cap.
ad Hebr. 11.
Eger. ibid.

riana in suis Annotationibus, sedens in superiori parte lecti. Alii cum Diodoro, & Gennadio: Adoravit super caput, vel super summitatem virgæ suæ, subaudi, innix 9. q. d. Iacob summitati virgæ, vel scipionis sui præ senio incumbens adoravit Dominum, non Ioseph, ut tran. fert Hier. Et adoravit Israel Dominum conversus ad lectuli caput. Itaque sanctissimus senex, ut poterat, orabat. Sic innixus baculo, in lectulo, vel jacens, vel sedens orare debes.

Genes. 24.
Septuag.
Orationis locus
etiam rus.
Genes. 48.

In omni loco, &c. De Isaac: Egressus fuerat ad meditandum in agro. Sept. Egressus est Isaac exerceri in campo. Hoc erat exercitum, &c.

Orationibus
jaculatoriis
omnia bona
parantur.

Hiscæ brevibus orationibus non solum bona spiritualia, sed & temporalia comparantur. Do tibi partem extra partem, quam tuli de manu Amorrhæi in gladio, & arcu meo. Hæc pars ager est, juxta communem Interpretum sententiam. Hanc Patriarcha tulit de manu Amorrhæi in gladio, & arcu. Nunquam audivi, vel legi Iacob adhibuisse gladium, & arcum: utique scio Es. ù fratrem bellatorem, ac venatorem. Sed Paraph. Chald. dicit, hunc gladium, & arcum orationem fuisse. Quam cepi, inquit, oratione meâ, & deprecatione meâ. Domine dicebat, vides hos filios. Nihil aliud. Erat hæc brevis oratio, velut sagitta pertingens u. que ad illud cor Dei providens, &c. O quot majores divitiis compararemus, si hoc gladio, si hoc arcu uteremur, &c. 2. Paralip. 1. Præcepit autem David, ut docerent filios Juda arcum. Alii, planctum Lacrymis nimirum dulcissime fertur Deus. Quid aliud suspirium, vel lacryma est, quam sagitta in cor Dei directâ? Hanc ego perdicam sagittandi artem, qua charitate vulneratus ipsam vulnerem charitatem.

2. Paral. 1.
Alii.

Aug. Sagitta veras me, Domine, charitate tua. Et quid est aliud, lacrymas fundere, suspiria premere, quam Deum resagittare? 1. Paralip. 18. Tulit autem David phatretæ aureas, & artulit eas in Ierusalem. Vere in Ierusalem collocandæ aureæ phatretæ orationum istarum: quia his ori nesciunt, qui cives Ierusalem non

2. Paral. 18.

Aug. Sagitta veras me, Domine, charitate tua. Et quid est aliud, lacrymas fundere, suspiria premere, quam Deum resagittare? 1. Paralip. 18. Tulit autem David phatretæ aureas, & artulit eas in Ierusalem. Vere in Ierusalem collocandæ aureæ phatretæ orationum istarum: quia his ori nesciunt, qui cives Ierusalem non

A sunt. Phatretæ aureæ, orationes hujusmodi jaculatoriæ, quæ ex affectu, & amore, è corde hominis eductæ in ipsum cor Dei protinus diriguntur.

Orationes jaculatoriæ sunt phatretæ aureæ

Cujusque status hominibus est necessaria Oratio.

PUNCTUM LIX.

Est necessaria homini, & omni homini, &c. Innumera sunt humanæ miseriæ. Hæc verò orationis necessitatem declarant. Sed ò miseriæ super omnem miseriam! quam cap. 38. de peccat. merit, & remissione deplorat August. Mox natus agnus ad propriæ matris ubera suis accurrit pedibus, homini nato nec ad incessum pedes idonei, nec manus habiles: & nisi ope nutriendis, ad motus labris, papillæ suggerantur, nec ubi sunt, sentis, & juxta se jacentibus mammis, magis potest esuriens flere, quam sugere, &c. Magna quoad corpus miseria, sed quoad animam major: Cum enim Deus sit Verbum, & Deus mamillarum, & ob lactis copiam præcinctus dicatur ad mamillas zona aurea, tamen nec papillas gratiarum in ipsammet buccam positas scit hom. sugere. Immisit in os meum canticum novum: quasi diceret: Mamillam suarum gratiarum in os meum immitit, & ego aded sum miserabilis, ut nec brevi oratione sugere velim.

Oratio omni homini necessaria. D. August. l. de pecc. merit. & remiss. c. 38. Homini recte nati miseria.

Apoc. 7.

Psal. 39.

Declarat se hominem non agnoscere, qui orationem non facit. Genes. 1. Et facit suam hom. factus est homo in animam loquentem. Chald. Et factus est homo in animam loquentem. Hom. cum in honore esset, non intellexit, comparatus est jumentis insipientibus, & simili factus est illis. Hieron. Assimilatus est bestia. Enos primus orationis cultor. Philonis, qui multam orationis exercitio navavit operam, qui que Caput in studio, &c. fuit Enos, Hebr. Homo. Si Hebr. non

Orare negligens dubiam qui orationem non facit. Genes. 1. Et facit suam hom. factus est homo in animam loquentem. Chald. Et factus est homo in animam loquentem. Hom. cum in honore esset, non intellexit, comparatus est jumentis insipientibus, & simili factus est illis. Hieron. Assimilatus est bestia. Enos primus orationis cultor. Philonis, qui multam orationis exercitio navavit operam, qui que Caput in studio, &c. fuit Enos, Hebr. Homo. Si Hebr. non